

Molí de la Vila

Capellades

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Pg. De la Immaculada Concepció, 23; Av. Maties Guasch; Carrer Pau Casals.
Emplaçament Centre històric
Alçada: 324

Coordenades:

Latitud: 41.52863
Longitud: 1.68407
UTM Est (X): 390216
UTM Nord (Y): 4598279

Classificació

Número de fitxa 08044 - 45
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern
Segle XVII
Any 1634
Estat de conservació Bo
Protecció Legal i física
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Monument
Observacions protecció: BCIL Número registre 4300-I, Aprovació definitiva comissió urbanisme 15/10/1986
BCIN, Número registre 4594-MH-EN, Acord Govern Generalitat 25/04/2023
Data aprovació: dt., 25/04/2023 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat Pública

Titular: Ajuntament de Capellades. C/ Ramon Godó, 9. 08786
CAPELLADES

Autoria de la fitxa Juan Garcia Targa

Data de registre de la fitxa: dc., 11/11/2015 - 01:00

Descripció

Edifici de planta rectangular amb l'entrada principal orientada a ponent. Consta de planta semi soterrada, planta baixa i tres plantes pis. Presenta una coberta a dos vessants amb teula corba i amb una cornisa recolzada en permòdols que ressegueix el perímetre de les quatre façanes, i en les façanes transversals emmarca i emfasitza el capcer a manera de frontó. Les obertures són de proporció vertical. Les de la planta primera amb balcons protegits amb baranes de ferro forjat amb brèndoles verticals i dibuixos geomètrics en la part de baix. Les altres dues plantes pis, amb ventanes tancades amb portam de fusta i vidre, algunes de les quals conserven els dos porticons restaurats. Les façanes están composades simètricament, els paraments estan arrebossats i pintats de color blanc, i les cantonades amb els carreus de pedra. L'accés es realitza a través de dos grans portals de pedra, el principal amb façana al Passeig és carreuat amb arc de mig punt adovellat i el posterior també és carreuat amb arc rebaixat; ambdós estan situats en l'eix central de les façanes transversals i s'hi arriba a través d'una passarel·la. Alineada al carrer Pau Casals, hi ha una tanca massissa arrebossada i pintada de color blanc, la qual incorpora la portalada d'entrada al pati, amb brancals de pedra carreuada i arc rebaixat de totxo a sardinell, coronat amb una cornisa recolzada en permòdols. La planta baixa es cobreix amb voltes de canó rebaixades amb peces quadrades, recolzades en murs de paredat arrebossats i pintats de color blanc. En les façanes la volta incorpora llunetes per rebre les finestres de ventilació i il·luminació. L'ampli espai de les plantes pis es divideix en tres subespais, mitjançant dues filades de pilars de fosa on recolzen jàsseres de fusta de secció rectangular, que reben les bigues de fusta en roll, sense escairar, forjades amb revoltó de rajola revestida i pintat de color blanc, cobrint la totalitat de la planta. L'embigat de la coberta descansa en simples encavallades de fusta, recolzades en els pilars de fosa. La solera de rajola ceràmica pintada de color blanc, descansa en bigues i llates de fusta.

Observacions:

També coneguda com: Molí-Museu Paperer. S'enquadraria dins les categories d'Arquitectura Industrial, Arquitectura pública, semi pública i Àrea d'expectativa arqueològica.

Història

Construït l'any 1634 per la Universitat de Capellades segons figura als capbreus practicats el 1735 i el 1805 pel monestir de Sant Cugat del Vallès. A partir de llavors, el molí de la Vila fou una font d'ingressos de forma regular i conjuntural. Durant les primeres dècades del segle XIX, el Molí de la Vila fou conduït per membres de la família Vilella. Amb la desamortització de Pascual Madoz de 1855, va ser declarat en venda i seguidament sotmès a pública subhasta. El 4 d'abril de 1859, els nous propietaris van subscriure un conveni amb els fabricants de paper de Capellades i de la Torre de Claramunt, comproment-se a cedir part del terreny que havien comprat amb el molí, per tal d'efectuar l'ampliació artificial de la bassa, que pretenia augmentar el cabal del Rec Major. En aquest emplaçament edificaria l'any 1867 una casa-fàbrica de base rectangular la qual, d'acord amb l'estructura típica dels molins paperers. Constava de soterrani, planta principal i tres pisos (sotateulada o mirador), amb un cos annex destinat a magatzem de draps i d'altres utilitats de la indústria. Sembla que la seva activitat paperera es va interrompre a inicis del segle XX. Després va perdre la seva funcionalitat industrial i va ser comprat pel municipi i destinat a escoles

municipals. El projecte possiblement es va veure marginat com a resultat de la caiguda de la Dictadura de Primo de Rivera. A partir de llavors, el Molí de la Vila va tenir diversos usos: va ser vestidor d'un camp de futbol veí i va albergar el "sindicato vertical" franquista. No fou fins uns anys després que adquiriria l'actual ús museístic. El juliol de 1948, els hereus d'Amador Romaní van establir un conveni amb l'Ajuntament pel qual traslladaven al primer pis del Molí de la Vila la seva col·lecció de troballes arqueològiques i d'història natural. Després de diferents obres de rehabilitació, en les quals va tenir un paper important el Servei de Catalogació i Conservació de Monuments de la Diputació de Barcelona, el Museu es va inaugurar el 6 de juliol de 1961. Finalment, el museu fou inaugurat el 6 de juliol de 1961, i al 1963. L'any 1968 es va aprovar la creació del "Colegio Libre Adoptado de Enseñanza Media", entre 1975-1976 va servir com a Parador Turístic. A partir de 1986, en passar a formar part del Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya i es va iniciar una profunda reforma del museu amb un muntatge museogràfic més modern i pedagògic. El 1993 es van inaugurar les noves instal·lacions del Mirador i es va dotar el museu d'un ascensor. Posteriorment es van afegir; ascensor, laboratori, biblioteca a l'any 2006 una Sala d'Actes.

Bibliografia

BUSQUETS i MOLAS, Esteve. 1972. "Història de Capellades. Capellades". Col·lecció particular Antoni Pons: programes de la Festa Major. DE BELÍO, German. 1961. "El Molino-Museo Papelero de Capellades". San Jorge. Núm.43. Barcelona. Diputació de Barcelona, p. 41- 45 FONT, Anna. En premsa. "L'ensenyament a Capellades". Història de Capellades (títol provisional). Coordinada per M. Gutiérrez. GUTIÉRREZ i POCH, Miquel. 1999. "Full a full. La indústria paperera de l'Anoia (1700-1998): continuïtat i modernitat. Barcelona". Publicacions de l'Abadia de Montserrat (Abat Oliba, 220). GUTIÉRREZ i POCH, Miquel. En premsa. "El segle XIX: declivi econòmic i tensions polítiques", Història de Capellades (títol provisional). Coordinada per M. Gutiérrez. LACUESTA, Raquel. 2000. Restauració monumental a Catalunya (segles XIX i XX). Les aportacions de la Diputació de Barcelona. Monografies 5. Barcelona. Servei del Patrimoni Arquitectònic Local. Diputació de Barcelona. MUSEU PONS, Assumpta. En premsa. "Capellades (època moderna) (segles XVI-XVIII): de la marginalitat al desenvolupament", Història de Capellades (títol provisional), coordinada per M. Gutiérrez. SALAS Puig-DURAN, Carles. En premsa. "Jaume Ferrer i Roca (Capellades, 1816-Barcelona, 1874)". Història de Capellades. Coordinada per M. Gutiérrez. SPAL, Diputació de Barcelona. 2010. Inventari del Patrimoni Històric, Arquitectònic i Ambiental Capellades (4 Vols). Bosch i Planas, Andreu; Lacuesta Contreras, Raquel; Cuspinera i Font, Lluís; Vilamala i Aliguer, Imma; Gutiérrez i Poch, Miquel i Sabatès de Hita, Gemma. TÉRMENS i GRAELLS, Miquel. En Premsa. "El segle XX: compromís, violència i redreçament econòmic", Història de Capellades (títol provisional). Coordinada per M. Gutiérrez. ARXIU HISTÒRIC DEL SERVEI DE PATRIMONI ARQUITECTÒNIC LOCAL. Diputació de Barcelona ARXIU DEL MUSEU DEL MOLÍ PAPERER DE CAPELLADES ARXIU MUNICIPAL DE CAPELLADES BIBLIOTECA MUNICIPAL DE CAPELLADES

